

[Formanden]

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om afkriminalisering af simpel uagtsomhed [af Glistrup (FP) m.-fl.].

(Lovforslag nr. L 23. Fremsat 6/10 77. Første behandling 4/11 77. Betænkning 22/11 77. Anden behandling 29/11 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lilli Gyldenkilde (SF):

Som jeg allerede sagde ved første behandling, går SF naturligvis ind for afkriminalisering af simpel uagtsomhed, men vi må have noget mere konkret at gå efter end det foreliggende lovforslag. Der er heller ikke kommet noget konkret frem under udvalgsarbejdet, og derfor kan man tillade sig at spørge, hvor seriøst forslaget egentlig har været ment. Men det vil jo vise sig. Jeg skal på mit partis vegne sige, at vi må stemme imod lovforslaget.

Glistrup (FP):

Jeg ved ikke, hvad det er for noget seriøst, som fru Lilli Gyldenkilde efterlyste. Hvis hun savnede oplysninger, kunne hun igennem udvalgsarbejdet have fået de oplysninger frem, der er tale om. Det, som er spørgsmålet, er: går man ind for eller går man imod den almindelige kriminalisering af simpel uagtsomhed? Og da fortalte fru Lilli Gyldenkilde altså, at socialistisk folkeparti går imod kriminaliseringen af simpel uagtsomhed, og så konkluderede fru Lilli Gyldenkilde derefter, at et forslag, der er så konkret, som det overhovedet kan være på det punkt, nemlig at simpel uagtsomhed skal afkriminaliseres, stemmer hun imod. Det er vist det, man kalder folketingslogik.

Det er jo således, at der imellem de mangfoldige love, som dette ting har gennemført, er masser, som i det daglige liv piner og pla-

ger de mindre erhvervsdrivende, og mange af dem ender med at jage de mindre erhvervsdrivende væk fra deres bedrift.

Det lovforslag, som vi her behandler, vedrører straffelovens § 19, som er et af de ækleste eksempler, et af de mest praktisk betydende eksempler, i den forbindelse. For forholdet er jo det, at i et restriktionssamfund som det, vi lever i, er det så at sige uundgåeligt, at en hvilken som helst selvstændig erhvervsdrivende kommer til at overtræde en eller anden regnskabs- eller statistikpligt, får ikke skrevet tallene helt tydeligt, laver sammentællingsfejl, har ikke lige præcis den flisestørrelse, som nu er foreskrevet, har 1½ cm for lavt til loftet eller noget lignende, og det er jo undskyldeligt i de 99 af 100 tilfælde. Men vi opretholder i dansk lovgivning en regel om, at bare man kan sige, at den pågældende har handlet simpelt uagtsomt, er han hjemfalden til straf. Derfor er det således, at vi roligt kan sige, at så længe vi bevarer denne bestemmelse i straffelovens § 19, er enhver mindre, selvstændig erhvervsdrivende i dette land hjemfalden til en straf af en uoverskuelig rækkevidde. En sådan terrorparagraf betyder, at der ikke kan komme en sund og værdig balance imellem de mindre erhvervsdrivende og myndighederne. Derfor må enhver, som er af den opfattelse, at det mindre erhvervsliv er noget værdifuldt for Danmark, stemme for, at vi får afkriminaliseret den simple uagtsomhed.

Nu ved vi udmærket, at der i denne sal stadig væk sidder partier som venstre, det konservative folkeparti og centrumdemokraterne, ja, selv kristeligt folkeparti, som til festbrug svælger i, at det er partier, der vil beskytte, hjælpe og bistå den selvstændige erhvervsdrivende. Vi skal nu se, hvordan det går, når vi skal stemme om en af de urimelige klagereregler, som vi har, for de mindre erhvervsdrivende. Hvordan stemmer så disse partier? Modsat andre håber jeg, at man tager sin stilling efter de argumenter, man hører her fra talerstolen, og ikke medbringer en bestemt opfattelse hjemmefra, fra partiværelset, så man på forhånd har afgjort, hvordan man vil stemme til forslaget. Det må trods alt være resultatet af forhandlingerne her i salen, der må være det afgørende motiverende for, hvordan man vil stemme.

[Glistrup]

Enhver, der har haft noget som helst at gøre med det, som selv i nyeste tid med et stjålet udtryk er blevet kaldt for ungskovnen i det danske erhvervsliv, vil vide, at en regel som den, vi har i straffelovens § 19, er en af de allermost væsentlige årsager til, at folk ikke kan holde ud at være selvstændige næringsdrivende, at de må opgive at drive deres virksomheder. Derfor må de, der virkelig mener noget alvorligt med, at de vil støtte og befæste, at de selvstændige mindre næringsdrivende kan fortsætte, så ganske givet stemme for dette forslag.

Altså med andre ord, denne fredags afstemning er meget parallel med sidste fredags afstemninger. Dengang var det udenrigspolitikken, der drejede sig om, i dag er det altså erhvervspolitikken. Er det således, at det bare er nogle hule, hykleriske taler til søndagsbrug, man fører fra de pågældende partiers side? Er man, når det kommer til stykket, ved den eneste lejlighed, hvor man virkelig kan demonstrere, hvad ens holdning er, så bange for ikke at gøre socialdemokratisk lakajtjeneste, at man absolut finder frem til, at man må stemme med socialdemokraterne, for ellers kunne man jo risikere, at en minister gik af, som man var så bange for det sidste fredag, eller andre ting, som man fra disse partiers side betragter som ulykker for landet? Det er det, denne afstemning drejer sig om, som vi skal gå til.

Hvis man er tilhænger af, at man fortsat skal have mindre næringsdrivende her i landet, så må man stemme ja til forslaget om at afkriminalisere den simple uagtsomhed.

Hagen Hagensen (KF):

Hvis det var så enkelt, som hr. Glistrup synes at fremstille sagen, så ville vi også have stemt for det, men det er det ikke. Det har vi måttet erkende, også under den udvalgsbehandling, der har været.

Vi har tilsagt, at vi fortsat vil virke for, at simpel uagtsomhed ikke skal være strafbar. Det kan blot ikke gøres på den måde, som her er beskrevet. Det falder i øvrigt i tråd med, hvad vi sagde, da vi behandlede lovforslaget ved første behandling.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal ikke give mig ind i en diskussion om logik med hr. Glistrup, det er der ingen

grund til. Jeg vil dog alligevel sige, at det mest logiske jo nok havde været, at man under udvalgsarbejdet fra fremskridtspartiets side, forslagsstillernes side, var kommet ind på, hvilke punkter det konkret drejer sig om. Vi kan altså ikke stemme for det foreliggende forslag.

Glistrup (FP):

Hr. Hagen Hagensen skal naturligvis ikke bebrejdes, at han holdt et typisk konservativt indlæg. Han sagde nemlig: ja, vi er så enige, så enige i, at det skal gøres, og så tilføjede han: men det skal ikke gøres på denne måde – uden så meget som at give den mindste antydning af, hvilken måde det så skulle gøres på. Det er de ikke-socialistiske partiers store dilemma her i dette folketing, at de bestandig kommer med de store ord om, at det ikke skal gøres på den måde, men de kan overhovedet ikke anvise nogen anden måde, det kan gøres på.

Dette problem er ganske enkelt. Der står i straffelovens § 19, at simpel uagtsomhed straffes, og dette forslag går ud på, at denne bestemmelse bliver ophævet. På hvilken anden måde man ellers skulle gøre det, når man vil ophæve og modvirke strafbarheden af simpel uagtsomhed, end at foreslå, at den regel i lovgivningen, der siger, at simpel uagtsomhed straffes, ophæves, skylder hr. Hagen Hagensen mig skam et svar på. Uanset min logikdiskussion med fru Lilli Gyldenkilde, så vil jeg vove at påstå, at det er logisk umuligt at forsvare det standpunkt, som hr. Hagen Hagensen her fremsatte fra folketingets talerstol.

Så synes fru Lilli Gyldenkilde, at vi skulle have taget initiativ til at spørge, hvad vort forslag drejede sig om, i folketingets retsudvalg. Ja men, fru Lilli Gyldenkilde, forholdet er det, at når fremskridtspartiet fremsætter et forslag, så ved vi, hvad det drejer sig om på forhånd, så har vi gennemarbejdet det på forhånd, og så har vi ikke nogen føje til at gå hen og spørge om, hvad det i grunden er, vi mere eller mindre tilfældigt har fjanteret os til at foreslå. Det er ikke vores situation, at vi tilfældigt fjanter os til at foreslå et eller andet. Vi har gennemarbejdet forslaget forud for fremsættelsen, derfor havde vi ingen anledning til at spørge om noget som helst, men hvis der var nogen som helst andre –

[Glistrup]

fru Lilli Gyldenkilde eller andre medlemmer af retsudvalget – som var i tvivl, så kunne man have spurgt, og så havde man fået svar.

Der var heller ikke nogen sandhed i det, hr. Hagen Hagensen sagde, da han sagde, at det var noget, der havde vist sig under udvalgsarbejdet. Udvalgsarbejdet var som sædvanlig, når det drejer sig om fremskridtsforslag, et isbjerg af tavshed fra alle de andre partiers side, hvad enten det var venstresocialister, venstre uden tilføjelsen »socialister« til navnet, konservative, socialistisk folkeparti, eller det hele. Det var som sædvanlig ét fedt.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi har jo to gange tidligere drøftet denne sag. Når hr. Glistrup står heroppe og siger, at det gælder for samtlige ikke-socialistiske partier, at vi bare afviser uden at påvise, hvad vi så vil gøre, så må jeg understrege, at dette er en helt ukorrekt påstand, der ikke har noget som helst hold i virkeligheden. Under førstebehandlingen blev det fra justitsministerens side sagt, at det rimeligste på dette område ville være at gennemgå sagsområde for sagsområde. Jeg understregede i min tale, at det var det, vi ville gøre, og jeg henviste til, at vi allerede på et enkelt område havde begyndt denne gennemgang.

Det er altså helt ukorrekt, når hr. Glistrup siger, at man ikke ved, hvad man skal gøre, men bare siger, at man i og for sig gerne ville. Jeg kan love hr. Glistrup, at vi agter at fortsætte, men jeg er helt enig med justitsministeren, da han understregede ved førstebehandlingen, at det var det rigtigste, det mest korrekte og det mest hensigtsmæssige, at tage dette op fra sagsområde til sagsområde.

Hagen Hagensen (KF):

Må jeg blot sige, at der fra vort partis side fortsat er ønske om at få så mange af de områder, hvor man i øjeblikket straffer for simpel uagtsomhed, taget ud af særlovgivningen, og det vil vi gerne fortsætte med at gøre. Jeg tror blot ikke på, at det kan gøres på denne enkle måde ved at ændre straffeloven, fordi der er et spørgsmål tilbage, som uvægerlig skal dyrkes meget mere, end det kan gøres under denne sag: hvad er forskellen på simpel og grov uagtsomhed? Det bliver noget, som man antageligvis kommer til at dyrke

mere, i stedet for at gå til en så generel regel som den, der er tale om her. Vi agter at gå videre inden for særlovgivningen, og hvor vi støder på bestemmelser, i hvilke der er anordnet straf for simpel uagtsomhed, vil vi være særdeles opmærksomme på det og i de fleste tilfælde søge at få dem fjernet.

Må jeg i den forbindelse sige, at der vel ikke kan være nogen tvivl om, at også vi for vort vedkommende i årenes løb har peget på de byrder, der ikke mindst er blevet lagt på de mindre næringsdrivende, og det vil vi også fortsat gøre.

Jeg ønsker i øvrigt ikke at optage nogen videre drøftelse herom, men med hensyn til den enkle måde, som hr. Glistrup synes det kan gøres på, kan vi andre bare ikke være med.

Poul Hartling (V):

Man er ofte fristet til at iagttage det, som hr. Glistrup kalder et isbjerg af tavshed, over for hans påstande.

Hr. Glistrup sagde for et øjeblik siden, at når vi f. eks. i venstre ikke ville stemme for dette forslag, så skyldtes det, at vi var bange for at blive uvenner med en socialdemokratisk minister, så vi i en anden situation ikke kunne opnå det, vi ville, og derfor skulle vi bare ligge på knæ for socialdemokraterne med hensyn til dette.

Dertil vil jeg sige, at hr. Glistrup naturligvis kan beklage, at et flertal ikke kan følge ham i alle hans ideer, men han bør ikke forfalde til den slags agitation, som ikke hører hjemme i den politiske debat, hvis ikke vi skal trække den langt ned under, hvad den bør være. Det er noget, der i hvert fald slet ikke hører hjemme fra folketingets talerstol.

Om det så skal blive mit sidste ord i dette folketing, vil jeg sige, at dette er en dybt uværdig facon.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er en dybt uværdig facon at gå rundt i befolkningen og foregøgle, at man varetager nogle interesser, og når man så stemmer herinde i folketinget, så stemmer man lodret imod det, som man har sagt rundt omkring i befolkningen. Det er desværre det, som præger hr. Poul Hartlings parti.

[Glistrup]

Jeg tvivler ikke på, at hr. Hagen Hagensen har ret i, at de konservative vil blive ved med at pege på, hvad der skader de mindre erhvervsdrivende. Men når der stemmes herinde, så stemmer man hundredfold for, hvad der skader de mindre erhvervsdrivende.

Til hr. Bernhard Baunsgaards orientering skal jeg blot sige, at når jeg brugte udtrykket de ikke-socialistiske partier, så henregnede jeg ikke de radikale til dette område, og derfor var det, som hr. Bernhard Baunsgaard sagde, en misforståelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, det undrer mig såmænd ikke, at hr. Glistrups begrebsforvirring nu også griber ind på områder, der drejer sig om socialisme og ikke-socialisme. Jeg har nok haft mistanke om, at der også på dette område var sket en betydelig nedbrydning af hr. Glistrups opfattelsesevne.

Må jeg gentage: det er uværdigt, at en repræsentant for et parti står heroppe og giver ukorrekte oplysninger og påstår, at vi ikke herinde tager sagerne op. Jeg vil pege på, at jeg har stillet forslag om, at simpel uagtsomhed, det, at man kommer til at gøre fejl, når det gælder momsregnskaber, for fremtiden ikke skal straffes. Jeg kunne dengang konstatere, at hr. Glistrup ville støtte mig. Jeg håber, at dette forslag bliver ført igennem, sådan at det er helt utvetydigt for alle, undtagen måske hr. Glistrup, at hans påstand om, at vi ingenting gør ved det, er helt ved siden af virkeligheden.

Vi har genfremsat dette forslag, og vi regner med, at det kommer igennem i denne samling. Det er en hjælp til de små erhvervsdrivende, og det er en fjernelse af, at uagtsomhed skulle være strafbart alle steder.

Formanden:

Det er de korte bemærkninger tid, men de varer ikke længe.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

I det sidste, hr. Bernhard Baunsgaard sagde, er jeg fuldstændig enig med ham, men jeg har heller ikke angrebet de radikale i denne sag.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Det er en dybt uværdig debatform, når f. eks. partiet venstre under valgkampen siger, at det store underskud, socialdemokratiet har på statsbudgettet, er helt uansvarligt. Men når man så analyserer, hvad det i grunden er, venstres politik går ud på, ja, så bliver underskuddet endnu større.

Formanden:

Det er en anden sag, der er til behandling her.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Nå, men det er blevet diskuteret. Jeg er nødt til at svare på spørgsmålet om værdighed.

Formanden:

Nej, det skal være om den sag, der er til behandling.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Og man kan give adskillige eksempler på, hvordan partiet venstre igen og igen simpelt hen i praksis gør det modsatte af, hvad de lover vælgerne. Det er dybt uværdigt.

Justitsministeren (Erling Jensen):

Det forekommer mig, at både hr. Svend Andersen (Rosk. a.) og hr. Glistrup i dag har talt, som om dette ting ikke havde været igennem en førstebehandling og en andenbehandling af fremskridtspartiets lovforslag.

Der er både under første og anden behandling, og nu sidst her i dag, givet klart udtryk fra et flertal af folketingets partier for, at man er positivt stemt over for en fortsat begrænsning af anvendelse af straf. Man er positivt stemt for i hvert enkelt tilfælde, hvor særlovgivningen kommer til behandling, seriøst at overveje, om ikke man kan nøjes med at kriminalisere den grove uagtsomhed.

Man kan altså sige, at i kraft af de øvrige folketingspartiers behandling af sagen er der kommet noget positivt ud af en sådan debat på grundlag af et i øvrigt efter min bedste opfattelse overordentlig mangelfuldt lovfor-
slag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget
forkastedes, idet 23 stemte for, 130 imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af beskæftigelsen i landbruget og beslægtede erhverv [af Kaj Hansen (DKP) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 20. Fremsat 20/10 77).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Dette forslag til folketingsbeslutning er udtryk for en positiv interesse for landbrugspolitikken, som kun kan glæde mig, men det forbavser mig, at man foreslår at pålægge regeringen at gennemføre forslag, som regeringen allerede er indstillet på eller er i færd med at få gennemført.

Vedrørende det første punkt, om udenlandske opkøb af jord, går jeg ud fra, at forslagsstillerne specielt har tænkt på opkøb af landbrugsejendomme. Jeg skal derfor give en nærmere redegørelse for de særlige regler på dette område.

Fra udløbet af den 5-årige periode for tilslutningen til EF, det vil sige fra den 1. januar 1978, kan den af justitsministeriet administrerede lov om erhvervelse af fast ejendom fra 1959 ikke anvendes på EF-statsborgeres køb af landbrugsejendomme. I forbindelse med de ændringer, der blev gennemført i landbrugsloven i 1973, blev der taget hensyn til denne situation. Køb af landbrugsejendomme kan herefter kun ske på de betingelser, der er fastsat i loven om landbrugsejendomme, og denne lov foreskriver bl. a. pligt for køberen af en landbrugsejendom til at tage bopæl på ejendommen. En anden betingelse er, at køberen har jordbrug som hovederhverv. For det tredje er der i det forslag om ændringer i denne lov, som jeg netop har fremsat i folketinget, et krav om, at køberen også skal have en landbrugsuddannelse. Jeg er overbevist om, at disse bestemmelser vil være et effektivt værn mod både danske og

udenlandske kapitalinteressers opkøb af landbrug i Danmark.

Ud over den egentlige landbrugsjord findes der nogle private skove og enkelte jorder, der ikke er noteret eller vurderet sammen med en landbrugsejendom. Det er de såkaldte frijorder, hvoraf en stor del ligger i marsken. For sådanne arealer gælder landbrugslovens erhvervelsesbestemmelser ikke. I mit svar på et spørgsmål fra hr. Svend Haugegaard i denne samling har jeg oplyst, at landbrugsministeriet er i gang med at undersøge problemets omfang. I denne undersøgelse indgår også de såkaldte frijorder.

Vedrørende det andet punkt, om at bremse prisstigningerne på jord, har både jeg og andre medlemmer af regeringen i adskillige taler og artikler og også ved tidligere diskussioner her i tinget givet udtryk for, at dette allerede er regeringens hensigt. Jeg skal ganske kort nævne de midler, der kan komme på tale.

For landbrugsejendomme er det specielt forslaget om ændring af lov om landbrugsejendomme, der vil begrænse køberkredsen, samt regeringens erklærede målsætning om at begrænse de fremtidige prisstigninger på korn, der vil gøre det mere attraktivt for landmændene at investere i stalde og husdyr fremfor i mere jord.

Regeringen er indstillet på at bevare grundskatterne. Desuden arbejder regeringen fortsat med en inddragning, enten gennem beskatning eller som en statslig prioritet af de værdistigninger, som ligger ud over inflationen. Formålet hermed er først og fremmest at stække forventningerne om skattefrie gevinster ved investering i jord.

Som jeg allerede har nævnt, vil der i forbindelse med ændringen af landbrugsloven blive foreslået en skærpelse af erhvervelsesbetingelserne. Jeg agter desuden at nedsætte et udvalg, der skal se nærmere på spørgsmålet om alternative besiddelsesformer i landbruget, herunder spørgsmålet om, på hvilke vilkår andelselskabsformen kan finde anvendelse, uden at det giver mulighed for, at kapitalstærke selskaber kan opkøbe landbrugsjorden.

Punkt 4 går ud på at fremme en systematisk husbond afløsning. Jeg kan oplyse forslagsstillerne om, at der i medfør af moderniseringsloven ydes tilskud til dækning af udgifterne ved igangsætning af en husbondaf-